

Joan Jonas

Light Time Tales
26.9.15 – 10.1.16

Svenska

Omslag

Joan Jonas, *Waltz*, 2003, videostillbild. Courtesy konstnären

Joan Jonas

Light Time Tales

26.9.15 – 10.1.16

MALMÖ KONSTHALL

HangarBicocca

Konstnären

Joan Jonas inledde sin konstnärskarriär i mitten av 1960-talet, och började skapa verk som i lika hög grad var förbundna med bildkonsten som med film, teater och dans. Efter att hon 1954–58 studerat konsthistoria vid Mount Holyoke College i Massachusetts, och sedan tillbringat tre år med att studera vid School of the Museum of Fine Arts i Boston, tog Jonas 1965 sin masterexamen i konst med inriktning på skulptur vid Columbia University (New York).

Jonas verk utmärks av en mångfald av teman och uttryck som utforskar verkligheten och dess representation – från hennes tidiga självreflekterande verk, där hon arbetade med transformationer av sin egen kropp, till hennes senaste skapelser, där hon undersöker texter och berättelser. Hennes konstnärskap bygger på intuitiva former av montage och dubbelexponering, och innehåller element tagna från episk poesi, fabler och noveller, som trots att de kommer från olika kulturer och historiska perioder antar en universell giltighet.

Konstnärens sätt att arbeta karaktäriseras av att överbrygga alla tänkbara skiljelinjer mellan natur och andlighet, riter och folklore. Ett antal resor som hon gjorde under andra hälften av 1960-talet fick en grundläggande betydelse för utformningen av hennes personliga poetik. Jonas reste till Arizona, där hon kom i kontakt med hopifolket och bevitnade ”ormdansen” – en intensiv, magisk ritual under vilken medicinmän och ormar rör sig i samklang med den andliga och den naturliga världen. Hon reste också till Kreta (1966), där

hon bevitnade en bröllopsceremoni som varade i tre hela dagar och bekantade sig med de kvarvarande spåren av den minoiska civilisationen. Slutligen reste hon 1970 till Japan, där hon köpte sin första videokamera – en Sony Portapak¹ – och upptäckte no-teatern.

Joan Jonas har från starten utforskat avlägsna, marginella områden, med särskilt fokus på naturliga miljöer – såsom Nova Scotias landskap (Kanada) och Long Islands stränder (USA), där hon spelade in sin första film *Wind* (Vind) (1968) – samt på urbana miljöer – såsom Manhattans vindsvåningar och kajer, vilka hon valde som inspelningsplater för *Delay Delay* (Fördröjning fördröjning) (1972). Detta verk tog sin utgångspunkt i *Jones Beach Piece* (Jones strandstycke) (1970), och skapades i två versioner, båda år 1972. Den första versionen utspelade sig i New York, där publiken fick se händelseförloppet från taket av en byggnad; den andra i Rom, på Tiberns stränder.

Konstnärens produktion har ett starkt fokus på det experimentella, vilket kännetecknade New Yorks konstscen under 1960-talet, framför allt framväxten och bejakandet av minimalismen. Från denna konstnärliga strömning hämtade Jonas föreställningen om rummet, en förkärlek för de mest essentiella elementen och en uppmärksamhet på den aktiva roll som betraktaren kan

¹ Sony Portapak var den första billiga bärbara videokameran som blev tillgänglig på marknaden och som gjorde det möjligt för filmskapare att filma händelser självständigt och snabbt, i jämförelse med de TV-videokameror som användes vid den tiden.

spela i själva verket. Redan i sina tidigaste verk har Jonas använt sig av rummet som ett ”material” för att utforska förhållandet mellan publiken och dess placering i performance. Hon utförde då en reflexiv handling som inbegriper hennes undersökningar av rumslik representation och måleriets historia. ”När jag skapade ett verk var det viktigaste att sitta och betrakta rummet, som om jag tittade på en målning.”²

Bland de första mest betydelsefulla verken som konstnären skapade var *Mirror Pieces* (Spegelverk) (1969), en serie som uppfördes i skolor, föreläsningssalar och ute i det fria, och som var uppbyggd kring koreografier baserade på användandet av speglar i samma storlek och de rörelser som härrörde från dem. Jonas använde reflekterande ytor för att fragmentera perceptionen av en händelse, och i ett nästintill cinematografiskt montage valde hon ut och kombinerade flödet av bilder från sin performance. ”Publiken såg sig själva i speglarna och fördes in i verket genom denna reflektion. Aktörerna, rummet, betraktarna [...] blev alla en del av en kubistisk yta.”³

Spegeln är också ett av huvudelementen som används av konstnären för att utforska kvinnlig subjektivitet: ett tema som är invävt i Jonas hela konstnärliga produktion genom en omfattande och komplex repertoar av rörelser och självrepresentation. I *Mirror Check* (Spegelkontroll) (1970) – en performance som ursprungligen presenterades som en del av *Mirror pieces II* (1970) – uppträder konstnären naken, ungefär sex meter från publiken, medan hon granskar sin egen kropp med hjälp av en liten cirkelformad spegel. Beträktna kan inte se den bild som reflekteras

i spegeln, utan upplever verket endast genom konstnärens rörelser.

Jonas aktioner presenteras ofta i form av slumpartade och oberäkneliga situationer, baserade på vad den amerikanske kritikern Douglas Crimp kallar *de-synkronisering* (de-synchronization)⁴ – eftersom de bygger på förhållandet mellan tid och rum och på dissonansen mellan det ljud som skapas av en handling och betraktarens akustiska mottagning av samma ljud. Dessa verk framförs ofta utomhus – vilket var fallet med Jones Beach Piece, där betraktarna såg performance-verket från en kulle som låg ungefär 400 meter från den plats där handlingen utspelade sig – och är uppbyggda kring hur fragmentering, upprepning och försening av ljudsignaler uppfattas av betraktaren.

Intresset för det oförutsedda i den perceptiva upplevelsen, vilket var centralt för konstnärens tidiga performanceverk, utvecklades ytterligare genom det experimenterande som utfördes av Deborah Hay, Yvonne Rainer och Trisha Brown – pionjärer inom den postmoderna dansen, som var aktiva i New York under denna period. Jonas delade deras intresse för improvisation av rörelser kopplade till vardagliga gester och dess koreografier.

Jonas konstnärliga bana inleddes med en undersökning av kvinnors identitet i förhållande till nya medier (nu en del av vardagslivet i och med TV-mediets

² Joan Jonas, ”Space Movement Time”, i Anna Daneri och Cristina Natalicchio (red.), *Joan Jonas* (Milano: Charta, 2007), s. 48.

³ *Ibid.*, s. 50.

⁴ Douglas Crimp (red.), *Joan Jonas: Scripts and Descriptions 1968–1982* (Berkeley och Eindhoven: University Art Museum, University of California och Stedelijk Museum, 1983).

uppkomst och spridning) och dess komplexa kulturella konsekvenser. Under denna period, 1972–1976, undersökte konstnären relationer mellan kropp, kamera och bildskärm genom performance. I och med *Organic Honey's Visual Telepathy* (Organic Honeys visuella telepati) (1972), ett centralt verk i hennes konstnärliga utveckling, introducerade Jonas ett nytt element i förhållandet mellan handling och betraktare: video. Med hjälp av en mask som hon köpt i en sexshop, samt slöjor och smycken, skapade hon ett kvinnligt alter ego – och framställde sig själv som en "erotisk-elektronisk förförerska": "Jag kallade denna TV-personlighet Organic Honey".⁵

Samtidigt utforskade konstnären – som tidigare hade använt video för att göra ett flertal experimentella filmer – de möjligheter som var förbundna med videoteknikens illusoriska, repetitiva och manipulativa potential, genom att lägga flera exponeringar av en enskild händelse över varandra. Med hjälp av ett slutet videosystem⁶ fick Jonas en handling i realtid att bilda motvikt till bilder som sändes ut direkt via en monitor. Dessa element skapade, tillsammans med förinspelade bildsekvenser, en komplex dynamik mellan tid och rum. Som med speglarna bildade återkopplingen i det slutna systemet en oändlig serie reflektioner, inom vilka handlingen och de utsända bilderna framträder tillsammans i ett enda rum, en aning osynkroniserat, där det ena elementet stör det andra.

Jonas konstnärskap har alltid influerats av litteratur och poesi. Från 1976, i och med hennes performance *The Juniper Tree* (Enbusken) (baserad på en fabel med samma namn av bröderna

Grimm), började det litterära inslaget att spela en alltmer betydande roll. Under en intensiv period arbetade hon med översättningen av det narrativa berättande till rörelse, bild, ljud och tid, i en fortlöpande process med dubbelexponeringar och sammanvävningar, som under årens lopp har omfattat nordisk mytologi och episka berättelser.

År 1994, inför konstnärens första retrospektiva utställning på Stedelijk Museum i Amsterdam, började hon överföra performance-verk till installationer. Denna handling kan ses som en omvandlingsmekanism från en metod till en annan, men också som ett konstant flöde och en ständig omarbetning i rum och sammanhang som är och förblir olika varandra. Den lätthet med vilken Joan Jonas rör sig från ett medium till ett annat är en väsentlig del av den ständiga utvecklingsprocess som är förbunden med hennes konstnärskap: hennes installationer är inte avsedda att dokumentera performance-verk, utan snarare att utvecklas som komplexa verk i vilka en mångfald av bilder och föremål samexisterar och ger liv till en sorts visuell kakofoni, där narrativa sekvenser och abstrakta kompositioner alternerar med varandra.

Ljud är ett grundläggande element i Jonas verk. Utöver användandet av musik – alltifrån jazz till reggae, elektronisk poesi och ljudpoesi – omfattar Jonas konstnärskap röstrelaterade ljud

5 Joan Jonas i Johanna Burton, "The Strings of the Human Spirit: Joan Jonas's Asymmetrical Symbolic", publ. i Gregory R. Miller & Co, *Shadow a Shadow: Work of Joan Jonas*, 2015, s. 172.

6 Ett "slutet videosystem" är ett system i vilket en videokamera, monitor eller videoprojektor kopplas ihop, vilket skapar ett virtuellt rum där betraktaren ser den inspelade bilden i realtid. Det slutna systemet skapar en perceptiv jämförelse av de olika audiovisuella källorna inom en miljö som sätter betraktarens vanliga rumsuppfattning på prov.

såsom ord, mässanden, rop och ljud som kommer från själva performance-aktionerna. På senare tid har hon även utökat sitt samarbete med olika samtida musiker, till exempel James Moran, för att skapa akustiska kompositioner specialgjorda till hennes verk.

Jonas involverar också ofta vänner, konstnärer, dansare och till och med sina egna husdjur – särskilt hundar – i sina verk. Som karaktärer i en fabel befolkar dessa varelser berättelser där myter dubbelexponeras med vardagsliv och fantasi, och ger liv åt drömlika representationer som efterliknar välbekanta situationer.

När Jonas producerar sina verk använder hon ofta återkommande rekvisita, såsom speglar och masker. Några av dessa element har skapats av henne själv, och härrör från grundläggande former som linjen eller cirkeln. Andra har samlats in under hennes resor.

Ofta används dessa föremål i olika verk och utför olika uppgifter. Konformen används till exempel både som en megafon som förstärker ljud, och som ett teleskop, vilket vänds både mot henne själv och mot publiken. Dessa föremål kastas sedan om och blir en del av installationerna, och representerar i själva verket de verktyg som konstnären fortsätter att arbeta med för att skapa nya aktioner live

Utställningen

Den antologiska utställningen *Light Time Tales* omfattar både äldre och senare verk, och visar på Joan Jonas ständiga upptäckariver – som utmärks av experimenterande och utbyten mellan olika metoder, tekniker och discipliner. Några av hennes viktigaste installationer visas tillsammans med en ny videofilm och ett flertal tidigare enkanalsvide filmer.

Utställningens titel understryker centrala aspekter i konstnärens produktion: ljus från projektionerna, tidsdimensionen som är karaktäristisk för hennes vide filmer och performance-verk, och den narrativa aspekten som är central för nästan alla hennes verk.

Presentationen på Malmö Konsthall gör det möjligt för tre storskaliga installationer att samexistera i ett enda rum, vilket skapar ett oavbrutet samspel som belyser gränserna mellan ett konstverk och ett annat, och som stärker de dynamiska modaliteter genom vilka hennes verk kan uppfattas.

Utställningens utformning betonar den cykliska naturen hos konstnärens undersökningar. Under årens lopp har hon alltid återvänt till samma teman och ämnen och använt tekniker som är typiska för experimentell film, där utmärkande drag är olika slags redigeringar, rytmer och tempon som inte alltid är linjära.

Verk i utställningen

Wind, 1968

16 mm-film överförd till video
Längd: 5:37 min
Courtesy konstnären, Electronic Arts
Intermix (EAI), New York

Wind (Vind) är en av Joan Jonas tidigaste filmer. Den filmades med hjälp av Peter Campus, en amerikansk konstnär känd för sitt nyskapande arbete med video på 1970-talet, och är förlagd till en snötäckt strand på Long Island, New York.

Filmen saknar ljud, och visar en grupp människor som utför ett koreograferat försök att övervinna vindens styrka. Två figurer (Joan Jonas och Keith Hollingworth) filmas på avstånd, och genom hela filmen träder de fram och försvinner, men behåller hela tiden sitt avstånd till gruppen. Båda har på sig tjocka kappor, i vilka ett antal speglar är fästa, som reflekterar delar av det omgivande landskapet. Samma element användes av huvudpersonerna i konstnärens första offentliga framträdande, *Oad Lau*, som framfördes 1968 vid St. Peter Gymnasium i New York.

För att kunna göra filmen skapade Jonas en sorts formell, symmetrisk koreografi som motsvarar de rytmiska och rumsliga regler som är typiska för filmens visuella språk. Större delen av *Wind* har skapats genom användningen av vidsträckta fält, där den mänskliga figuren visas i sin helhet och placeras i ett direkt förhållande till den omgivande miljön. Naturen och dess krafter (i detta fall vinden) är ett centralt tema i Jonas verk, och om denna film skrev hon:

”Vinden blev en rollfigur och en kraft. Vinden förvandlade det som kunde ha varit en välbekant och vardaglig rörelse till ett komiskt kaos.”

Vertical Roll, 1972

Enkanalsvideo
Längd: 19:38 min.
Courtesy konstnären, Electronic Arts
Intermix (EAI), New York

Vertical Roll (Vertikal rullning) är ett banbrytande verk. I ett uppseendeväckande samspel mellan form och innehåll iscensätter Jonas en teater om kvinnlig identitet genom att dekonstruera framställningar av kvinnokroppen såväl som själva videotekniken. Med hjälp av en elektronisk signalstörning – en ”vertikal rullning” som används som ett dynamiskt formelement – skapar hon en fysisk förskjutning som klyver bilden och rubbar dess ramar. Denna obevekliga vertikala rullning, som repeteras genom hela filmen, skapar störningar i bilden genom att avslöja mediets materialitet.

Genom att använda sin kropp som performance-objekt, och filmmediet som en teatralisk konstruktion, avtecknar Jonas ett splittrat självporträtt. När hon uppträder framför kameran – maskerad, iklädd fjäderskrud eller utklädd till en magdansös – dyker hennes fötter, överkropp, armar och ben upp som okroppsliga fragment. Våldet i den vertikala rullningen och videospeglens skärskådande granskning får dessa osammanhängande kroppsbilder – inklusive ett fotografi av en naken kvinna – att framstå än mer splittrade och

medierade. Den konstant hoppande bilden, med sin återkommande svarta horisontella remsa, både konfronterar och distanserar betraktaren och skapar en spänning mellan subjektivitet och objektivitet. Filmens straccato och dess ihållande visuella rytm förstärks av de regelbundna skarpa smällarna från en sked som slår mot en yta, som låter som om Jonas bankade på själva videoutrustningen.

I slutskedet tillförs denna teatrala spegelsal ytterligare ett rumsligt och metaforiskt skikt av fragmentering och självreflektion när Jonas konfronterar betraktaren, ansikte mot ansikte, framför den aggressivt rullande bildskärmen.

Barking, 1973

Enkanalsvideo
Längd: 2:22 min.
Courtesy konstnären, Electronic Arts
Intermix (EAI), New York

Barking (Skäller) är filmad i en enda lång tagning och visar en bil som står parkerad på ett fält i Nova Scotia (Kanada). En bit bort kan man skymta väggarna till ett hus. En vit skällande hund kan ses nära bilen. Utanför bild kan vi höra en kvinnoröst som säger "Hon skäller fortfarande" ("She is still barking"), och därefter kommer kvinnan (den experimentella koreografen och konstnären Simone Forti) in i bild, klappar hunden och vänder sig om för att blicka mot horisonten. Efter att kvinnan har försvunnit ut ur bilden utforskar videokameran det omgivande landskapet. Hela denna scen utgör en isolerad enhet i en osäker värld som står i skarp kontrast till det lugn som vilar över det filmade landskapet.

Sättet att filma sekvensen på är amatöraktig: bilderna är ofta skakiga och verkar vilja skildra den spontana situation videon skapades i.

Songdelay, 1973

16 mm-film överförd till video
Längd: 18:35 min.
Courtesy konstnären, Electronic Arts
Intermix (EAI), New York

Songdelay (Sångfördröjning) är inspirerad av performance-verket *Delay Delay* (Fördröjning fördröjning) (1972), som i sin tur baserades på *Jones Beach Piece* (Jones strandstycke), som gjordes på Long Island 1970. Liksom performance-verket bygger filmen på en detaljerad framställning av skillnaderna mellan den visuella perceptionen av en handling och det akustiska återgivandet av det ljud som denna handling skapar hos betraktaren.

Fjorton personer (inklusive Joan Jonas, konstnären Gordon Matta-Clark och den avant-gardistiske koreografen Steve Paxton) utför strukturerad koreografi och rörelser som involverar olika föremål, såsom klubbor, ringar och speglar. Filmmusiken utmärks av slagverksljud som skapats av olika slags träföremål och återspeglar traditionella metoder inom no-teatern, som Jonas upptäckte under sin resa till Japan 1970.

Liksom i *Wind* (Vind) (1968) går landskapet i nära dialog med den filmade handlingen. *Songdelay* karaktäriseras av de ljusreflektioner och linjära banor som iscensätts och som gör varseblivningen av rummet fragmentarisk och skapar en variation av rytmer. Filmen formas genom en rad långa tagningar i vilka aktörerna träder fram ur en stads-

bakgrund – i samspel med den omgivande miljön. Tagningarna är nästan alltid gjorda med en fast kamera, vilket skapar ett egendomligt perspektiv där till och med vardagliga händelser – såsom ett handelsfartyg som passerar i bakgrunden – avbryter bildflödet. Den omväxlande användningen av olika linser och objektiv förvränger miljön ytterligare. Även ljudmontaget speglar denna aspekt, i det att oväsen från inspelningsplatsen – såsom en mistlur – alterneras med rösterna från filmens huvudpersoner.

Organic Honey's Vertical Roll, 1973–1999

Enkanalsvideo
Längd: 12 min.
Courtesy konstnären, Electronic Arts
Intermix (EAI), New York

Organic Honey's Vertical Roll (Organic Honeys vertikala rullning) är en videodokumentation av ett performanceverk som uppfördes första gången 1972 på Ace Gallery i Los Angeles. Det är en fortsättning på *Organic Honey's Visual Telepathy* (Organic Honeys visuella telepati) (1972), ett viktigt verk i vilket Jonas för första gången, iförd sidenklänning, fjäderskrud och genomskinlig mask, uppträder framför kameran både som sig själv och som sitt alter ego, Organic Honey.

Filmen är en redigerad inspelning av en performance gjord på Leo Castelli Gallery 1973. Konstnären utför en rad uppgifter medan hon byter kläder och använder olika slags rekvisita. En kamera är kopplad till en monitor och fångar handlingarna i realtid. "Tanken med *Organic Honey* var det simultana betraktandet, en publik som betraktar

någon som uppträder framför kameran och samtidigt ser vad kameran ser och diskrepansen däremellan", förklarar Jonas. Genom att synliggöra en process som problematiserar bilder och gester som reproduceras via media, ifrågasätter verket även hur den kvinnliga kroppen uppfattas.

I *Organic Honey's Vertical Roll* använder Jonas många av sina välkända tekniker, till exempel det slutna videosystemet som visar aktionen i realtid på en monitor för att göra publiken uppmärksam på detaljer i hennes performance, samt speglarna, vilka reflekterar både konstnärens kropp och betraktarnas närvaro. Dessa verktyg används för att splittra bilden och skapa en mångfald av perspektiv och simultana bilder. För att uppnå denna effekt inkluderar verket även tidigare verk, nämligen ikoniska *Mirror Check* (Spegelkontroll) (1970), i vilket konstnären skärskådar sin nakna kropp med hjälp av en liten spegel och *Duet* (Duett) (1972) (första gången uppförd som en del av *Organic Honey's Visual Telepathy*, 1972), där hon ylar som en hund till sin egen bild.

Ibland avbryts överföringen av en "vertikal rullning", ett av videomediets främsta tekniska kännetecken, som får bilden att hoppa mot monitorns nedkant för att sedan återvända till överkanten, vilket skapar en ytterligare visuell illusion. *Vertical Roll* från 1972 är ett enkanalsverk baserat på denna effekt.

Merlo, 1974

Enkanalsvideo

Längd: 16:13 min.

Courtesy konstnären, Electronic Arts
Intermix (EAI), New York

Merlo, som spelades in 1974 i Florensstudion Art/Tapes/22 (vid den tiden ett av världens mest tongivande center för videoproduktion), bygger på en analys av perceptionen av ljud i förhållande till avstånd.

Videon är indelad i fyra olika delar, vilka karaktäriseras av en handling som framkallar olika atmosfärer och associationer. I den första sekvensen filmas Joan Jonas ovanifrån medan hon genom en kon upprepar texter från en sång. Konstnären är iklädd en lång klänning och försöker klättra upp för väggarna i en grop. I den andra scenen avbildas Jonas i ett flackt landskap när hon skäller genom samma kon – och flera hundar tycks skälla tillbaka. Videon fortsätter med en ny scen: kvinnan filmas vid strandkanten till en flod medan hon repeterar ordet ”merlo” (koltrast på italienska) genom samma kon – och vinden blåser genom det bladverk som omger henne. I den sista scenen står konstnären och ser ut över ett öppet landskap medan hon imiterar en fågels rörelser, med en slöja som fladdrar i vinden.

Merlo är en del av en konstnärlig bana som började med tidiga performanceverk såsom *Jones Beach Piece* (Jones strandstycke), och som utforskar förhållandet mellan bilder och ljud i en utförlig reflektion kring aspekter kopplade till utvecklingen av ett handlingsförlopp.

Mirage, 1976/1994/2005

Multimedainstallation

Längd: varierande

The Museum of Modern Art. Gåva från Richard J. Massey, Clarissa Alcock Bronfman, Agnes Gund, och Committee on Media Funds, 2007.

Mirage (Hägring) inspirerades av en resa till Indien 1976 och är ett av Joan Jonas mest distinkta verk. Det utgörs av en serie hänvisningar till olika element och tekniker som konstnären har lagt till och/eller modifierat successivt.

Mirage är genom sin komplexitet, fragmentariska beskaffenhet och rika innehåll en av Joan Jonas mest betydelsefulla installationer och vittnar om hennes förhållningssätt som konstnär; att oupphörligen reflektera över och återvända till sina egna verk som motiv.

Den performance som ligger till grund för *Mirage* har en öppen struktur, där rörelserna är hämtade från en meditationsform som konstnären började med under sina resor i Orienten. Ordet ”mirage” (hägring) beskriver en ogripbar situation som bygger på ett osäkert jämviktsförhållande vilket understryker sambandet – både det obestämda och det instabila – mellan konstnärens kropp och hennes projicerade energi under en performance.

Mirage producerades 1976 som en performance avsedd för visningsrummet på Anthology Film Archives, en legendarisk lokal som var en viktig del av New Yorks kulturscen och en plats där konstnären ofta såg experimentell film tillsammans med en publik som bestod av musiker, dansare, konstnärer och naturligtvis filmskapare. Bruket av film spelar en nyckelroll i Joan Jonas konst-

närliga produktion: filmens språk erbjuder oändliga möjligheter att förändra och hitta nya kombinationer av både visuella och temporala element som rör agerandet.

Hennes performance – som kännetecknas av sekvenser med korta, synkoperade rörelser – kombinerar ritual, minne och repetition i en abstrakt lek med kontrasterna mellan ljus och mörker. Den utarbetades utifrån en filmduks dimensioner på en biograf, och visar när konstnären arbetar med att utföra en rad handlingar medan hon interagerar med olika element, både skulptur och video.

År 1994 började Jonas, som en del av sin separatutställning på Stedelijk Museum i Amsterdam, att ”översätta” verket – från performance till installation – via en process som utmärktes av åtskilliga omstruktureringar. *Mirage* var ett av verken som då presenterades.

Installationen – som fick sin nuvarande form 2005 – består av flera svarta tavlor med teckningar, olika svartvita fotografier, tagna under tidigare uppföranden av verket, samt en rad koner som placerats på golvet. Det finns även en scenliknande plattform där olika rekvisitaföremål har placerats ut. Där bland en metallkon som återspeglar formen av de vulkaner som visas i en av verkets videofilmer, och en grekisk mask. Videofilmerna *Mirage I* (1976) och *Mirage II* (1976–2000) projiceras över den scenliknande konstruktionen. Den första visar konstnären när hon gång på gång ritar och suddar ut teckningar på en svart tavla. Den andra är ett montage av klipp från nyhetsprogram från 1970-talet som visar den amerikanske presidenten Richard Nixon. *Mirage*

// innehåller även utdrag ur uppförandet av *Mirage* som performance, samt en sekvens som visar konstnären och en annan kvinna sittandes på trappan till en kontorsbyggnad på Wall Street. De blåser i långa aluminiumkoner och vit ånga stiger upp ur manhålsluckorna i gatan. Ljudet i videon utmärks, liksom bilderna, av ett rytmiskt montage och alternerar röster och ljud från originalklippen. *Volcano Film* (Vulkanfilm) består av arkivfilm och visades ursprungligen under Joan Jonas performance på Anthology Film Archives. Filmen projiceras på en vägg över en andra plattform och visar olika faser av ett vulkanutbrott.

Tre monitorer, som har placerats vertikalt, visar videofilmerna *May Windows* (Majfönster) (1976), *Good Night Good Morning* (God natt god morgon) (1976) och *Car Tape* (Bilkasset) (1976). Motivet i *May Windows* är fönstret i konstnärens vindsvåning i New York. Genom en serie dubbelexponerade bilder visar videon övergången från mörker till dagsljus. Ljudet, som spelades in live, utmärks av buller och Joan Jonas och konstnären James Nares röster när de utanför bild viskar obegripliga meningar genom konerna. Rummet förstärker ekot av de ljud som sprids, alla med olika intensitet och längd, och dessa överlappas i sin tur av hundar som skäller på gatan framför byggnaden.

7 Anthology Film Archives grundades 1969 i New York av ett flertal av USA:s mest inflytelserika experimentella filmskapare, däribland Jonas Mekas, Jerome Hill, P. Adams Sitney, Peter Kubelka och Stan Brakhage, i syfte att skapa det första museet som var tillägnat film som konstform. Även om projektet aldrig slutfördes blev Anthology Film Archives under årens lopp ett centrum för utvecklingen av experimentell film, en plats där avant-gardistiska och oberoende filmer kunde visas regelbundet som en del av ett rikt filmprogram. Det blev även känt för sitt stora arkiv och för det konserveringsarbete som utfördes där, på material som utgör den historiska bakgrunden för både amerikanska och internationella filmer och videor som oberoende konstform.

Good Night Good Morning var avsedd att ses vertikalt och består av en lång rad inspelningar av konstnärens ansikte när hon säger "god natt" innan hon somnar, och "god morgon" precis när hon vaknat. Hon ser rakt in i videokameran och befinner sig i en radolikasituationer och miljöer. *Car Tape* är en video som filmats från framsätet i en bil, vilken kör längs en smal väg. Den horisontella rörelsen på skärmen skapar en flimrande illusion av landskapet.

I *Mirage* ingår både film och video, en praxis som var ovanlig på 1970-talet, då man fortfarande experimenterade med de två teknikerna separat och höll dem tydligt åtskilda. Jonas val är utmärkande för hennes banbrytande sätt att skapa konst genom att använda dessa två tekniker. Detta gjorde att hon kunde gestalta ett illusoriskt samspel mellan improviserade hastigheter och timing, illusoriska sekvenser och repetitioner baserade på definitionen av deras typiska karaktärsdrag (film) och de möjligheter som live-inspelning (video) erbjuder.

After Mirage, 1976/2011

Multimediainstallation
Längd: varierande
Courtesy konstnären

After Mirage (Efter hägring) presenterades första gången 1976 på 112 Greene Street i Soho, New York, som en performance utförd av Joan Jonas tillsammans med konstnären James Nares. I *After Mirage*, som skapades omedelbart efter *Mirage*, återanvänder konstnären konerna från sin tidigare performance som musikinstrument och som verktyg för att förstärka ljud.

Byggnaden på 112 Green Street i Soho

var ett konstnärsdrivet utställningsrum startat av konstnären Gordon Matta-Clark och skulptören Jeffrey Lew. Den blev en mötesplats och ett experimentellt rum för en ny generation konstnärer, inklusive pionjärer inom minimalistisk musik såsom Philip Glass och Steve Reich.

Jonas presenterade år 2011 en ny version av *After Mirage*, som en del av utställningen *112 Greene Street: A Nexus of Ideas in the Early 70's* som hölls på Salomon Contemporary i New York. Den nya versionen bygger på det ursprungliga verket och har utökats med en video. Installationen består av ett antal koner gjorda av fotopapper, vilka ställts upp i en cirkel. Nära dessa koner, som är över två meter höga, visas videofilmen *May Windows* (Majfönster) från 1976 på en monitor som placerats vertikalt på golvet. *May Windows* förekom även i *Mirage* (1976/1994/2005).

After Mirage bygger på ett av de grundläggande koncepten i Joan Jonas samlade verk: idén om en process i vilken beståndsdelar – i det här fallet konerna och videon *May Windows* – tagna från olika sammanhang samlas och sätts ihop för att skapa nya och ovanliga sätt att uppleva verken på.

I Want to Live in the Country (and Other Romances), 1976

Enkanalsvideo
Längd: 24:06 min.
Courtesy konstnären, Electronic Arts Intermix (EAI), New York

I Want to Live in the Country (and Other Romances) (Jag vill bo på landet (och andra romanser)) är en icke-linjär och bitvis drömlig historia, som väver

samman tid och minne, fantasi och melankoli. Verket producerades som en del av det inflytelserika Television Laboratory Programme och uppfördes på WNET/Thirteen i USA, som uppmuntrade samarbeten mellan ingenjörer och konstnärer i syfte att skapa experimentella videofilmer.

Videon har filmats på två inspelningsplatser: ett kustlandskap i Nova Scotia (dessa bilder filmades från början med super 8-film) och inne i en TV-studio i New York. Konstnären använder ett antal olika föremål i denna miljö – en svart tavla, två koner (en av papper och den andra av plåt), en jordglob, en bronsstaty av en häst och en mexikansk mask. Hon sammanför dessa så att en scenbild skapas, som påminner om de metafysiska strukturerna i målningar av den italienske konstnären Giorgio de Chirico. Bilder av scenen spelas in och sänds genom ett slutet videosystem, som också uppträder på flera ställen i videon, i en ruta i bildskärmens nedre högra hörn. I det motsatta hörnet kan betraktaren se en närbild av en kvinna, som har filmats bakifrån och som tycks betrakta skärmens mitt. På detta sätt skapar Jonas ett samspel av referenser i vilka konstnären på samma gång är både betraktare och subjekt för sina egna iakttagelser.

Genom hela verket kan man höra hennes röst läsa upp utdrag ur en dagbok skriven under hennes resor i Nova Scotia (Kanada), med musik och djurläten inflikade.

Street Scene with Chalk, 1976/2008/2010

Enkanalsvideo
Längd: 11:04 min.
Courtesy konstnären

Videon *Street Scene with Chalk* (Gatuscenen med krita) visar en aktion som Joan Jonas utförde under sin performance *Reading Dante* (Att läsa Dante). Medan hon ritar med en vit krita på en svart tavla filmas hennes rörelser och projiceras på en monitor som samtidigt visar en annan video från en performance från 1976. Bilderna visar Jonas tillsammans med konstnären Pat Steir, och en man som av en händelse blir en del av scenen, då de improviserar rörelser med hjälp av en stor cirkel och koner av metall på gatorna i Wall Street-området i New York. Några utdrag ur performance-verket har även använts av konstnären i videon *Mirage II* (Hägring II) (1976–2000).

Ljudspåret i videon innehåller nattliga ljud från den omgivande staden jämte ljudupptagningar av performance-verket. Ljud som skapades genom att metallföremålen flyttades över asfalten och tonerna av en populär melodi som spelades upp genom konerna.

Videon ingår i installationen *Reading Dante III* (2008/2010), i den version som visades 2010 i Yvon Lambert Gallery i New York.

Konstnären beslutade att visa videon *Street Scene with Chalk* på utställningen *Light Time Tales*, som en referens till och anspelning på *Reading Dante*.

My New Theater III: in the Shadow a Shadow, 1999

Multimediainstallation

Längd: 19:55 min.

Courtesy Collection La Gaia, Busca-Cuneo, Italien

My New Theater III: in the Shadow a Shadow (Min nya teater III: i skuggan en skugga) är en sorts portabel miniteater som inspirerats av anordningar som användes före biografens uppkomst, såsom mörkrum och tittskåp. Installationen ingår i *My New Theater*-serien, som skapades i slutet av 1990-talet med intentionen att fortsätta arbeta med performance, men utan konstnärens fysiska närvaro. Konstruktionen är lång och smal och liknar de koner som används i tidigare installationer, som *Mirage* (Hägring), och vilar på två sågbockar av trä. Inuti visas en video på en liten monitor. Framför öppningen på en av konerna står en bänk som betraktarna kan sitta på när de ser på installationen.

Videon visar en performance i Joan Jonas ateljé i Cape Breton (Kanada), där konstnären och en naken ballerina improviserar fram rytmiska rörelser till en sång framförd av Raylene Rankin. Jonas bjöd även in flera av byns invånare att delta genom att improvisera slagverksljud med hjälp av trästolar. Bilderna som blev resultatet är på samma gång paradoxala och ironiska, när konstnären – klädd som målare – tar på sig en basebollkeps och presenterar Zina, sin hund, som modell.

Waltz, 2003

Enkanalsvideo

Längd: 7:03 min.

Courtesy konstnären, Electronic Arts Intermix (EAI), New York

Waltz (Vals) fuppkom i samarbete med kompositören Robert Ashley under projektet *Celestial Excursions* (Himmel-ska utflykter) (2003), där Joan Jonas skapade koreografin. Enligt konstnären kom inspirationen till videofilmen från en serie etsningar, *Los Desastres de la Guerra* (Krigets fasor), skapade mellan 1810–1820 av den spanske konstnären Francisco de Goya. Dock är denna referens svår att känna igen i verket.

Videon filmades vid Cape Breton (Kanada) och visar hur konstnären tillsammans med sin hund Zina och en grupp aktörer utför flera enkla handlingar, såsom att flytta runt några föremål runt på ett bord eller vifta med en flagga. Gesterna får handlingen att framstå som någon sorts ritual. Personerna har på sig handsydda dräkter och masker av papier-maché.

Videofilmen visar ett magiskt universum, där en stol tycks växa fram ur marken och sväva iväg. Gränserna mellan djurens värld och människornas värld suddas ut alltmer. Naturen spelar en viktig roll: bilder av stenar, vatten och träd läggs ovanpå bilder av vardagsföremål som lyfts ut ur sin vanliga kontext och presenteras på fält och i skogar. I *Waltz* kombineras på nytt olika element som finns med i många av Jonas verk, såsom masker, flaggor och speglar. Konstnären har alltid använt speglar, i synnerhet för att förändra hur människor varseblir handlingar: ”Jag använder olika speglar – konkava och konvexa – för att de än-

drar bilden och förändrar rummet. I stället för att använda specialeffekter använder jag speglar för att förvränga rummet, för att skapa magiska världar.” Videons bilder åtföljs av en vemodig vals som inspirerats av den traditionella musiken i Cape Breton, och avbryts av ljud från naturliga element, såsom ljudet av två stenar som skrapas mot varandra eller vindens prasslande.

Som i många av Joan Jonas senare verk genomsyras *Waltz* av en subtil ironi där konstnären ifrågasätter sin roll och den roll hennes (nu) åldrade kropp spelar.

The Shape, the Scent, the Feel of Things, 2004/2007

Multimediainstallation

Längd: varierande

Courtesy Collection Jessica E. Smith and Kevin R. Brine, New York, USA

Verkets första version presenterades 2004 som en installation på The Renaissance Society of Chicago tillsammans med *Lines in the Sand* (Linjer i sanden) (2002), till vilken detta är en slags uppföljare. *The Shape, the Scent, the Feel of Things* (Formen, doften, känslan av saker) är egentligen ett citat från den amerikanska poeten Hilda Doolittles (H.D.) *Tribute to Freud* (Hyllning till Freud), som utgör nyckeltexten i *Lines in the Sand*. År 2005 presenterades verket på nytt, nu som en performance i Dia:Beacons (Beacon, NY) fabriksliknande utställningsrum.

Installationen bygger på texten *Images from the Region of the Pueblo Indians of North America* (Bilder från de nordamerikanska puebloindianernas område), ett föredrag som hölls av den tyske konstteoretikern Aby Warburg

1923. Texten, som beskriver forskarens erfarenheter frånnär han befann sig på resa för att besöka grupper ur den nordamerikanska ursprungsbefolkningen i USA under det tidiga 1900-talet, ställs i förhållande till de resor som Jonas företog i samma områden under 1960-talet, och igen år 2004. Med konstnärens egna ord: ”Allteftersom jag lärde mig mer om Warburg kände jag ett släktskap med hans sätt att se på konsthistoria. Idéer och historier från olika kulturer har alltid varit en viktig beståndsdel i mitt arbete. Jag ser min egen process genom historiens lins och i förhållande till resor.” Installationen utgörs av sex videofilmer – tre som projiceras på skärmar och tre på väggar – en vit teckning av en orm på svart papper och ett stort antal rekvisitaföremål, inklusive en uppstoppad prärievarg, en liten vit schäslong, en seismograf och en rad små målardukar som bildar en lång, låg skärm. Rummet kan väcka associationer till ett etnografiskt museum, där fysiska kulturföremål som tagits från olika tider och platser förs samman.

The Shape, the Scent, the Feel of Things är uppbyggt kring en mängd uttrycksformer som utgår från teater- och konsthistoria. Konstnären utforskar det komplicerade förhållandet mellan installation och performance genom en ständig lek med referenser: videobilderna i den performance som presenterades på Dia:Beacon visas tillsammans med ett urval videofilmer där bakgrunden för samma performance filmats, och visar det tomma rummet där performancen hölls.

Videon *Melancholia* (Melankoli) (2005) visas på en skärm och refererar till en gravyr med samma namn som fram-

ställdes 1514 av den tyske konstnären Albrecht Dürer, en gravyr som Warburg också hänvisar till i sina skrifter. Videon visar aktören Ragani Haas när hon utför olika handlingar mot bakgrund av ett snöigt landskap. I den andra videon, *Wolf Lights* (Vargljus) (2005), återkommer samma aktör med ansiktet täckt av en vargmask medan hon betar sig som den hund hon efterliknar. Bilderna, strålande och återkommande, av neonskyltar från Las Vegas bildar färgrika mönster och fungerar som bakgrund för scenen. *Mirror Improvisation* (Spegel-improvisation) (2005), som i sin helhet filmades genom en konvex spegel, visar två kvinnor och en hund som improviserar med olika föremål, däribland träsvärd. Pianomusiken till scenen framförs av Jason Moran.

I direkt motsättning till de bilder som är förbundna med Warburgs idéer visas till slut tagningar av flera landskap i södra Kalifornien, inklusive en rad kraftledningsstolpar och ruinerna av ett övergivnet motell på stranden, som konstnären besökte när hon gjorde research för verket.

My New Theater VI: Good Night Good Morning '06, 2006

Multimedieinstallation
Längd: 16:04 min
Courtesy konstnären

My New Theater VI: Good Night Good Morning '06 (Min nya teater VI: god natt god morgon '06) ingår i *My New Theater*-serien, och kännetecknas av en konformad struktur som står på två trästöd och i vilken en skärm har monterats. På skärmen visas en ny version av *Good Night Good Morning* (God natt god morgon) (1976), som även an-

vändes i Jonas performance *Mirage* (Hägring) (1976).

Videon, som producerades trettio år efter den första versionen, är filmad i färg och genom en konvex spegel som förvränger bilderna. Beträktaren kan, i flera sekvenser, också se videokameran medan den spelar in konstnärens agerande. Därigenom återskapar Joan Jonas det slutna videosystem som utforskar gränserna mellan verkligheten och dess representation.

Till skillnad från den första versionen är videon *My New Theater VI: Good Night Good Morning '06* mer lekfull och innehåller musikfragment av kompositörerna David Lang och Morton Feldman, kombinerat med ljudelement som spelats in live samtidigt som videon.

Double Lunar Rabbits, 2010

Multimedieinstallation
Längd: 4 min.
Courtesy konstnären

Installationen *Double Lunar Rabbits* (Dubbla månkaniner), som först visades 2010 på Center for Contemporary Art, CCA Kitakyushu i Japan, bygger på två populära fabler. Huvudpersonerna är kaniner, vilkas bilder förknippas med månen. Historierna, som kommer från kulturer och miljöer som ligger långt ifrån varandra (Japan och de aztekiska områdena), skapar en växelverkan mellan återkommande referenser och omarbetningar. Detta betonas genom deras presentation i rummet: dubbelheten. *Double Lunar Rabbits* består av två konkava skärmar, gjorda av trä och japanskt papper, på vilka fyra korta versioner av de två berättelserna projiceras.

Den japanska berättelsen handlar om en apa, en räv och en kanin som beslutar sig för att göra goda gärningar, eftersom de är övertygande om att de kommer att belönas för sina handlingar. När en gammal man ber om mat samlar apan frukt från träden, räven jagar och fångar en fisk och kaninen, som inte kan göra annat än att samla ihop gräs, erbjuder att offra sig själv och kastar sig på elden. Den gamle mannen visar sig vara en gud. Han blir så rörd av kaninens osjälviska uppoffring att han räddar den och ritar dess silhuett på månens yta, så att alla kan se den och beundra den. Den aztekiska historien berättar om en gud, Quetzalcoatl, som företar en lång resa under sitt jordeliv och då nästan dör av svält. En kanin han möter längs vägen erbjuder sig själv som föda, så att Quetzalcoatl:s liv kan räddas. Rörd av denna gest, upphöjer guden kaninen till månen så att alla kan se och beundra dess bild.

Videon, som filmades i sin helhet i Kitakyushu, visar en aktör som antar de olika figurernas gestalter i de två myterna. Medan Joan Jonas berättar de två fablerna skiftar videon mellan stadsmiljöer och naturlandskap.

Double Lunar Rabbits är delvis en reflektion över hur vi kan se på bilder i rörelse, vilket har varit ett av konstnärens huvudteman sedan 1970-talet. Bilderna verkar alltid fragmentariska, och hindrar betraktaren från att få en helhetsbild av verket. Som konstnären själv konstaterar: "Betraktarens upplevelse ändrar sig ständigt från ett ögonblick till ett annat, då två skärmar ses tillsammans eller var för sig eftersom kurvorna döljer delar av dem när man rör sig genom rummet."

Reanimation (2010/2012/2013)

Multimedieinstallation
Längd: varierande
Courtesy konstnären, Untilthen, Saint Owen, Frankrike

Reanimation (Återupplivning) har omarbetats flera gånger: efter att en första version av verket presenterades vid MIT i Boston 2010, visades det i ett litet monteringsfärdigt hus i Karlsau Park under dOCUMENTA (13) 2012, och därefter uppfördes det som performance 2013, som en del av *Tate Live* på Tate Modern i London. Både installation och performance existerar sida vid sida som två "översättningar" av verket.

Installationen är inspirerad av *Självård vid jökeln* (1968), en roman av den isländske författaren Hálldor Laxness. Konstnären har valt utdrag ur boken, som beskriver en glaciär på Island i poetiska ordalag samt hänvisar till vissa mirakulösa aspekter av den naturliga världen, såsom maskrosor och honungsbin. Titeln på verket kommer från ett av kapitlen i boken.

I motsats till installationen som presenterades på dOCUMENTA (13), där betraktaren kunde se *Reanimation* från utsidan genom ett särskilt fönster som specialdesignats av konstnären, kan besökarna gå genom den version som visas på Malmö Konsthall. Denna består av en serie videofilmer, ljudelement, teckningar och texter. Videofilmerna projiceras på fyra skärmar gjorda av träramar och japanskt papper. De spelades in på Lofoten i Norge och visar nordiska landskap tillsammans med svarta tuschteckningar som ritats på snö och bilder av bergen. Scenerna åtföljs av traditionella lappländska jojkar framförda av den norska sångerskan

Ånde Somby. En kubformad konstruktion av metall står på golvet framför en av skärmarna. Ett stort antal kristaller hänger inuti konstruktionen och bryter ljuset. Kristallerna finns även med i flera scener i videofilmerna.

Joan Jonas låter den fragmentariska karaktären hos bilderna som projiceras på skärmarna bilda motvikt till de två *My New Theater*-konstruktionerna (Min nya teater) som visas i rummet. Videon *Glacier* (Glaciär) (2010), som visas inuti den ena, består bland annat av ett collage av flera olika utdrag från två av Joan Jonas tidigare verk: *Melancholia* (Melancholi) (2005), som också ingår i *The Shape, the Scent, the Feel of Things* (Formen, doften, känslan av saker) (2004/2007), och *Disturbances* (Störningar) (1974), som är en lek med vatten och ljusreflektioner. I den andra *My New Theater*-konstruktionen kan betraktarna se en video, i vilken fiskar med nästan förhistoriska former rör sig i ett akvarium.

***Beautiful Dog* (2014)**

Enkanalsvideo
Längd: 21:40 min.
Courtesy konstnären

Beautiful Dog (Vacker hund) filmades i Cape Breton (Kanada) och visar Ozu, Jonas hund. Djur – och i synnerhet konstnärens hundar – är återkommande gestalter i hennes verk. Konstnären har berättat om videon: ”En hunds sommar i Kanada, när den går, springer, gräver och deltar i den nya ’spök’-serien. Verket filmades med tre olika videokameror. Jag är intresserad av när olika bilder förändrade av mediet ställs bredvid varandra.”

Biografi

Joan Jonas föddes 1936 i New York, där hon för närvarande bor och arbetar. I slutet av 1960-talet bidrog Jonas på ett grundläggande sätt till utvecklingen av många av samtidens konstnärliga utforskningar kopplade till performance, video, installation och koreografi. Under en konstnärlig karriär som har utvecklats under mer än femtio år har Jonas mottagit många hedersnämningar från olika institutioner, däribland Solomon R. Guggenheim Foundation (1976) och Rockefeller Foundation (1990), såväl som priser såsom CAPS Award (1971 och 1974), Maya Deren Award som delas ut av American Film Institute (1989) och Anonymous Was A Woman Award (1998). Hon har haft separatutställningar och utfört performanceverk på Stedelijk Museum, Amsterdam (1994), Queens Museum of Art, New York (2004), Dia:Beacon, Beacon, NY (2005), Castello di Rivoli, Torino (2006), MACBA, Barcelona (2007), Museum of Modern Art, New York (2010), Bergen Kunsthall, Norge (2011), Contemporary Arts Museum, Houston (2013), Proyecto Paralelo, Mexico City (2013), Kulturhuset, Stockholm (2013) och Center for Contemporary Art, CCA, Kitakyushu (2014).

Konstnären har även deltagit i ett stort antal grupputställningar under de senaste trettio åren, däribland Venedigbiennalen 2015, där hon representerade USA med en utställning som presenterades av MIT List Visual Arts Center, och Venedigbiennalen 2009 såväl som olika upplagor av documenta i Kassel (1972, 1977, 1982, 1987, 2002, 2012).

Jonas verk ingår i några av de mest välkända konstsamlingarna i världen, inklusive Centre Pompidou-Musée National d'Art Moderne, Paris, Museum of Modern Art, New York, Whitney Museum of American Art, New York, Stedelijk Museum voor Actuele Kunst, Amsterdam, och Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid.

Joan Jonas är professor emerita vid Massachusetts Institute of Technology (MIT) i Boston.

Utställningen *Light Time Tales* är genomförd i samarbete med HangarBicocca, Milano, Italien

Curatorer

Diana Baldon, Andrea Lissoni

Curatorassistent

Fiammetta Griccioli

Koordinator

Anna Kindvall

Research och text

Lucia Aspesi, Fiammetta Griccioli
Vertical Roll av Electronic Arts Intermix (EAI),
New York

Översättning

Lena Olsson, Joel Nordqvist

Grafisk form

Anna Antonsson

Långivare till utställningen

Joan Jonas
Collezione La Gaia, Busca, Italien
Dingalari Collection, New York, USA
Electronics Arts Intermix (EAI), New York, USA
Collection Jessica E. Smith and Kevin R. Brine,
New York, USA
The Museum of Modern Art, New York, USA
Untilthen, Saint Ouen, Frankrike

Tack till

Giovanna Amadasi, Olivier Belot, Hervé Bize,
Alessandra Bonomo, Kevin R. Brine,
Gavin Brown, Fabiana Cangia, Stuart Comer,
Matteo De Vittor, Roberto Di Pasquale,
Eliza Frecon, Manuela Galliano, Sanne Kofod
Olsen, Yvon Lambert, Karl McCool, Gregory
Miller, Erica Papernik, Iolanda Ratti, Gertrud
Sandvist, Jessica E. Smith, Amanda Wilkinson

Publikt program

I slutet av november planerar Malmö Konsthall en tvådagarskonferens utifrån centrala aspekter i Jonas arbete. Detta sker i samarbete med Malmö Konsthögskola, Lunds Universitet samt Det Kongelige Danske Kunstakademi. Besök Malmö Konsthalls hemsida för mer information.

Publikation

Gregory R. Miller & Co. har i samarbete med Hatje Cantz, HangarBicocca och Malmö Konsthall publicerat den mest omfattande monografin om Joan Jonas verk hittills, *The Work of Joan Jonas: In the Shadow a Shadow* (Arbeten av Joan Jonas: I skuggan en skugga) (redigerad av Joan Simon).

MALMÖ KONSTHALL

S:t Johannesgatan 7
konsthall.malmo.se
info.konsthall@malmo.se
040-34 60 00

Öppet dagligen 11-17
Onsdagar 11-21
Stängt 24, 25 & 31/12
Dagliga visningar 14
Onsdagar även 18.30

<i>Wind</i> 1968	9
<i>Vertical Roll</i> 1972	9
<i>Barking</i> 1973	10
<i>Songdelay</i> 1973	10
<i>Organic Honey's Vertical Roll</i> 1973–1999	11
<i>Merlo</i> 1974	12
<i>Mirage</i> 1976/1994/2005	12
<i>After Mirage</i> 1976/2011	14
<i>I Want to Live in the Country (and Other Romances)</i> 1976	14
<i>Street Scene with Chalk</i> 1976/2008/2010	15
<i>My New Theater III: in the Shadow a Shadow</i> 1999	16
<i>Waltz</i> 2003	16
<i>The Shape, the Scent, the Feel of Things</i> 2004/2007	17
<i>My New Theater VI: Good Night Good Morning '06</i> 2006	18
<i>Double Lunar Rabbits</i> 2010	18
<i>Reanimation</i> 2010/2012/2013	19
<i>Beautiful Dog</i> 2014	20

Joan Jonas (född i New York, 1936) anses vara en pionjär inom performance- och videokonst. Under 1960-talet började hon placera kvinnlig subjektivitet i centrum för sina verk med hjälp av en komplex lingvistisk repertoar bestående av gester, berättande och bilder i rörelse.

Jonas är en outröttlig experimentator som utforskar möjligheterna för konstens interdisciplinära väsen, ett karaktärsdrag som har gjort hennes konstnärskap till en referenspunkt för en yngre generation konstnärer, med vilka hon har etablerat ett intensivt och generöst utbytesförhållande.

Kontinuiteten hos de aspekter som är förbundna med vardagslivet, samt med produktionen av hennes verk, skapas i återkommande samarbeten med vänner och konstnärer från olika miljöer. De viktigaste av dessa utgörs av samarbeten med bildkonstnärerna Peter Campus och Richard Serra, performance-konstnären Raganí Haas och musikerna Alvin Curran och Jason Moran.

Jonas samlade verk kan inte kopplas till någon enskild dominerande konströrelse, utan kännetecknas av en helt unik inriktning som inte låter sig kategoriseras. Redan från första början inledde konstnären sitt omsorgsfulla utarbetande av ett individuellt språk, genom vilket hon strävar efter ständig förnyelse och en överföring mellan olika medier. Förgängligheten i hennes "aktioner" och den mångfald av uttrycksmetoder som hon använder – inklusive performance, video och installationer – skapar ett *fantasticum* som placerar konstnärens gestalt och upplevelsen i centrum.